LANTMÄTERIET

Frågor och svar om detaljplaner i Nationella geodataplattformen (NGP)

Workshopen genomfördes i Göteborg den 28 maj 2025.

Tabell 1. Frågor och svar från genomförd workshop i Göteborg den 28 maj 2025.

Fråga	Svar
1. Jag har länge menat att tolkningen av detaljplaner vid digitalisering är problematisk på grund av den tolkningsskuld som snabbt byggs upp (dvs att det är svårt att hålla tolkningarna konsekventa och att tolkningarna alltid åldras och då behöver ajourhållas). För att en digitalisering ska vara meningsfull menar jag att den bör fokusera på att återskapa den information som finns på plankartan i sin gällande form. Denna möjlighet finns delvis då Boverket erbjuder digitalt kodade bestämmelser för gamla bestämmelsekataloger. Möjligheterna att använda detta i praktiken haltar dock rejält eftersom det bara är vissa bestämmelser som går att anpassa till sitt innehåll. Det framstår inte som om det är särskilt konsekvent i urvalet av vilka bestämmelser som går att anpassa i sin formulering och inte. Hur kan möjligheterna till att digitalisera utan att bygga upp en tolkningsskuld förbättras?	Finns fritext "tolkningsbestämmelser" som går att använda när det inte finns korresponderande från äldre vägledning. Saknas någon som skulle behövas för att täcka upp? Bestämmelserna är länkade i PBK. Nya bestämmelser anger alltid vilka gamla de ersätter, en uppdatering kan därför i viss mån "automatiseras".

Fråga	Svar
2. Enligt Lantmäteriet är NGP en lagringsplats och inte en visningsplats. Detta är enligt Lantmäteriet något som är upp till respektive kommun att ordna. För att arbetet med digitala detaljplaner ska bli enkelt och konsekvent för alla att använda tycker jag att en nationell visningstjänst – där planerna ändå är lagrade – är att föredra. Är detta något Lantmäteriet kan tänka sig att införa?	NGP är en åtkomstpunkt. Ren tekniskt kan detaljplanerna ligga lagrade hos kommunen. Huvudsyfte med NGP är att stödja digitaliseringen så en visningstjänst är inte prioriterad. NGP är för utbyte av datamängder, så ev. visualisering sker hos användaren.
3. Finns alltid viss osäkerhet och felmarginal i gränsers läge. Gäller både detaljplanens gränser och fastighetsgränser eller andra objekt i grundkartan. När är det tillräckligt låg lägesosäkerhet? Vem avgör? Hur blir det när detaljplanen tolkas, det är ju fortfarande pdf-plankartan som är juridiskt gällande.	**När är det tillräckligt låg lägesosäkerhet?** Utgå ifrån rekommendationerna i HMK (handbok i mät- och kartfrågor) Digital grundkarta från 2021. Avsnitt 3.4 Lägesbestämning a) Grundkartan upprättas i nationella referenssystemen SWEREF 99 lokal projektionszon och RH 2000 b) Standardosäkerheten i plan för objekt som inte är av vikt för planbestämmelser bör minst följa HMK-standardnivå 2 och vara högst 0,15 m, gäller både fastighetsindelning och topografiska data c) Standardosäkerheten i plan för objekt av vikt för planbestämmelser bör vara högst 0,05 m, gäller både fastighetsindelning och topografiska data

Fråga	Svar
	e) Kontroll av befintliga objekts lägesosäkerhet och inmätning av objekt görs fackmannamässigt Avsteg från b) och c) kan avse både högre och lägre lägesosäkerhet. Kan exempelvis vara följande krav på standardosäkerhet i plan: - 0,03 m för planering i eller för tätortsbebyggelse med flerbostadshus - 0,50 m för planering av gles fritidsbebyggelse på oexploaterad mark OBS ny HMK för grundkarta 2025 är publicerad här: https://www.lantmateriet.se/sv/geodata/hmk---handbok-i-mat--och-kartfragor/ Personlig åsikt efter 10+ år som förrättningslantmätare och plangranskare: Beror på vad det handlar om. För till exempel gräns mellan allmän plats och kvarter för enskilt bebyggande är det viktigt med bra kvalitet (ännu viktigare om det är ett befintligt bebyggt kvarter). Gränser mellan användningar som inte är kopplade till inlösensregler, alltså användningar för enskilda ändamål, behöver inte vara lika viktiga. Undantag kan göras om risken med en något sämre gränskvalitet är obefintlig eller minimal (ingen inverkan på

Fråga	Svar
	byggrätter eller dylikt). Handlar det om tät bebyggelse bör kvaliteten dock vara bra. **Vem avgör?** I slutändan är framtagandet av detaljplan en kommunal process. Det är alltså kommunen som har det sista ordet på vilken nivå man ska lägga sig. **Hur blir det när detaljplanen tolkas, det är ju fortfarande pdf-plankartan som är juridiskt gällande?** Det stämmer, det är den analoga plankartan som är den juridiskt gällande. Tolkningsmånen är tjockleken på linjerna i den analoga plankartan. Om en användningsgräns är 1 mm tjock och skalan är 1:1000, så är tolkningsmånen 1 meter.
4. Arkivering av geodata i allmänhet, inte bara digitala detaljplaner. Hur ska detta ske?	Boverket: Arkivfrågan gällande geodata är inte löst ur ett nationellt perspektiv ännu. Det som finns i dagsläget är en specifikation för långtidsbevarande av detaljplan som Boverket har tagit fram. Lantmäteriet: I det fortsatta arbetet med att genomföra den strategiska planen som tas fram i regleringsbrevsuppdraget så är ambitionen att vi löser ut arkiveringsfrågan för geodata i allmänhet.

Fråga	Svar
5. Hur kan kommunerna förväntas leva upp till BFS 2020:8 när inte NGP kan hantera planbeskrivningar som lever upp till dem?	NGP har inget med kravet på planbeskrivningarna att göra. Kravet kommer ur Plan- och byggförordningen och förtydligas i Boverkets föreskrifter. Att de inte kan göras sökbara på NGP är beroende av andra faktorer relaterade till vad som kan tänkas finnas i planbeskrivningarna. Planbeskrivningar kan dock fortfarande tillhandahållas via NGP, men NGP kan inte göra utsökningarna ur dem.
7. Finns det exempel att få ta del av på kommuner som tillhandahåller system och programvara som kan läsa in data från NGP så att data blir tillgängligt för allmänheten? Vi önskar få en förståelse och bild av hur det är tänkt att data från NGP ska användas.	Kommunen tillgängliggör digital detaljplaneinformation till aktörer i samhällsbyggnadsprocessen. Kommunen behöver inte/ska inte gå över NGP om egna möjligheter finns för att tillgängliggöra detaljplaner till allmänheten.
8. Hur ska vi på plan tänka vid leverans av en detaljplan till NGP när det vid senare tillfälle kan bli aktuellt med en ändring när planskedet i GEOSECMA Fysisk planering per automatik blir låst vid leverans	Vid ny version av detaljplan publiceras på NGP av kommunen pga. t.ex. rättelse av fel eller ny status så skrivs den tidigare versionen över. Hör med er systemleverantör hur ni ska göra.
9. Vi saknar en ordentlig guide för uppladdning till NGP och vad som är viktigt att tänka på inför leverans.	Lantmäteriet: Publicering av detaljplaner sker via ett system/applikation/gränssnitt (som använder NGP:s API:er). Det är systemleverantören som kan tillhandahålla en guide för sin programvara. Det ser olika ut beroende på hur systemleverantören har implementerat API:erna, kontakta dem för att få exakt svar för just er programvara. Vi hänvisar också till vägledningen som finns

Fråga	Svar
	här: https://www.lantmateriet.se/sv/nationella-geodataplattformen/datamangder/detaljplan/#anchor-4
10. Enligt Länsstyrelsen i Västra Götaland är det inte möjligt att digitalisera upplysningar på plankartan. Stämmer det? Och hur ska vi tolka och digitalisera äldre detaljplaner med upplysningar i plankartan?	Boverket: Referens till originalet. Finns ingen metod som vi känner till för att digitalisera upplysningar då de inte är planbestämmelser.
11. Vi saknar ett bra valideringssystem inför uppladdning till NGP. Ett lokalt verktyg som validerar mot kraven i NGP som inte bara görs i samband med uppladdning.	Vissa system har egen validering innan publicering till NGP. Hör med er systemleverantör.
12. Det hade varit värdefullt om det fanns möjlighet att göra en testuppladdning för att se hur data har levererats till plattformen innan den slutgiltiga leveransen.	Testuppladdning kan göras till Lantmäteriets testmiljö (ibland kallad för Verifieringsmiljö). Det som laddas upp till denna miljö visas dock inte i e-tjänsten (https://detaljplaner.lantmateriet.se/) eftersom det betraktas som "testdata". Vi har valt att inte visa data från testmiljön i en e-tjänst för att undvika att data används på ett felaktigt sätt. Fråga din systemleverantör huruvida möjligheten finns att ladda upp data till testmiljön, samt hämta tillbaka denna data till din egen programvara, och på så sätt göra tester.
13. Hur ser en leverans av en ändringsplan ut där den underliggande planen inte är digitaliserad? Vilka uppgifter ska fyllas i för att göra det tydligt att hela planen inte är digitaliserad? Hur går vi tillväga sedan när den	Det bästa är om den underliggande planen kan digitaliseras med ingående ändring. Om det inte går av någon anledning (tid, resurser, stor, svårtolkad), se webbinar Ändring i detaljplan eller vägledning Detaljplan på NGP:s webbplats.

Fråga	Svar
underliggande planen digitaliseras i ett senare skede? Vi saknar en guide för detta.	
15. Vilka möjligheter finns för att visualisera digitala detaljplaner i 3D för att underlätta förståelsen för allmänheten och beslutsfattare?	Lantmäteriet: I dagsläget har Lantmäteriet ingen egen e-tjänst som visualiserar digitala detaljplaner i 3D och det finns inga planer att utveckla den möjligheten. Anledningen till detta är att det uppstår frågetecken kring så kallad "konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet (KOS)". Mer information om KOS kan läsas på Konkurrensverkets webbplats. Vissa systemleverantörer har programvaror som kan visa detaljplaner i 3D. Boverket: Det finns få möjligheter idag att göra en mer avancerad 3D-visualisering av detaljplaner. I dagsläget finns det i huvudsak ett och annat test att visualisera byggrätternas utbredning även i höjdled. Det förekommer även att man bland annat i Stockholm försöker sig på att visualisera detaljplaner i 3D genom att redovisa detaljplanen i flera kartor med utsnitt från olika elevationer.
16. Vi har upptäckt att i vissa planer så går användnings eller egenskapslinjer inte hela vägen fram, utan avbryts av en byggnad till exempel, så att man inte kan se att ytan linjen avgränsar faktiskt blir en sluten yta. Innebär detta att bestämmelser innanför ytan ”läcker ut” och vice versa?	Detta är potentiell lika problematiskt som det inte behöver vara ett problem alls. Är det en beslutad plan där det finns en beslutad fysisk karta? Framgår det av den tryckta kartan att det är ett tydligt glapp? Då är det ett potentiellt problem. Syns det däremot inte i den fysiska handlingen så är det som går att uttolka ur den som gäller. Då kan man med gott samvete sluta ytan vid en digitalisering. I det första fallet blir det en bedömningssport huruvida det är uppenbart att den ska vara sluten eller inte.

Fråga	Svar
17. Som kontext så har vi bestämt oss för att tolka planen strikt så som den är, utan att ändra betydelsen av något så långt det är möjligt, vi försöker ju att tolka om bestämmelserna till modern form men om det inte går så klargör vi i tolkningen att bestämmelsen inte är tolkad. Nu har vi stött på ett fall där man avskärmat ett område med användningsgräns, men inte lagt någon användningsbestämmelse på den. Frågan är egentligen hur man tolkar in ett sådant området i den digitala kartan, kanske att man lägger in en vit yta men ingen användning för att visa att ytan ingår i planområdet men att den inte har någon bestämmelse? Resten av vägen som avskärmas från detta område har bestämmelsen Lokalgata. Det finns i grundkartan information om att det ligger ett servitut för väg i området, men det är ju ingen användningsbestämmelse man kan lägga in om man vill tolka plankartan strikt.	Ser ut som ett misstag när planen ritades. Frågan är hur man ska se på frågan i dagsläget, sannolikt kan bara kommunen göra den tolkningen.
18. Finns det utrymme för att tolka digitala gränser olika?	Generellt inte om det handlar om en ny digital detaljplan. Möjligt scenario kan vara om det handlar om en äldre plan som har blivit digitaliserad. Beroende på hur digitalisteringsprocessen har gått till kan jag tänka mig att det kan finnas fall där man av olika anledningar kan tolka det digitaliserade på olika sätt.
19. Hur mycket får man förenkla språket i gamla planbestämmelser utan att ändra deras innebörd? Är detta	Samråd med bygglov. I och med att det fortfarande är originallydelsen som gäller (åtminstone tills det finns en ny

Fråga	Svar
ett exempel på en godtagbar modernisering av språk? I (romersk siffra) Dessutom får markvåning inredas då detta med hänsyn till marklutningen prövas lämplig. f2 Markvåning får inredas då detta med hänsyn till marklutningen prövas lämpligt. f2 Suterrängvåning får anordnas DP_KM_Eg_Utform_AnnanUtform_Annan	lagstiftning på plats) så är det viktiga hur bestämmelsen tolkas i nästa led.
20. Finns det planer på att integrera AI eller automatisering i digital detaljplanehantering, och hur skulle det kunna effektivisera processen?	Ja, flera har redan gjort det, kontakta din systemleverantör.
22. Om vi uppdaterar gamla planbestämmelser med RH2000 och får mer noggrann höjd än ursprungsplanen – t.ex. 193 blir 193,3 meter över havet – hur bör det hanteras?	Bestämmelsen är fortfarande 193 enligt det äldre höjdsystemet. Motsvaras det av 193,3 enligt RH2000 bör det ändå vara olämpligt att höja noggrannheten till en decimal då det minskar tolkningsmånen. Just i detta fall är det "enkelt" då 193,3 avrundas till 193. I detta fall kan det därför vara lämpligare att lämna bestämmelse otolkad med förtydligande om att det är ett äldre höjdsystem som använts.
23. Kan vi skriva ut exakt datum för när genomförandetiden har gått ut istället för att bara skriva "15 år"? Exempel: ”Genomförandetiden gick ut 2022-03-15” – är det ett korrekt sätt att visa det?	Boverket: Eftersom det är en tolkning av planen finns det inga juridiska hinder att göra på det sättet. Däremot kan det finnas tekniska hinder vid exempelvis uppladdning till NGP.
24. Hur är det tänkt att kommunerna ska använda (”konsumera”) den digitala planinformationen?	Den digitala detaljplaninformationen kan användas i kommunens övriga verksamhetssystem från kommunens databaser tack vare att informationen följer nationella specifikation och därmed blir kan

Fråga	Svar
	utbytas med andra. Om detaljplaneinformationen delas på NGP kan den utbytas med andra aktörer i samhällsbyggnadsprocessen. För att konsumera och visualisera datamängder från NGP krävs en applikation som använder NGP:s API:er.
25. Hur hanteras planändringar som bara är "Photoshopade" versioner av plankartor, enligt länsstyrelsens nuvarande krav?	Boverket: Detta är inte Länsstyrelsens krav utan har att göra med formuleringar i PBL som vi tolkat att de innebär att ändringen ska göras på originalkartan. Samtidigt krockar det med kraven på att ändringens information ska vara digital och med Arkivlagen där originalen ska bevaras. Det innebär i praktiken att det idag är svårt att ändra detaljplaner. Boverket har ytterligare vägledning om digital information vid ändring av detaljplan på: https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/detaljplan/andring-av-detaljplan/digital-information/ Vid uppladdning till NGP finns ytterligare krav/rekommendationer för att det ska fungera tekniskt.
26. Hur gör vi för att synliggöra planändringar i den digitala planen?	I den digitala planinformationen som fått laga kraft behöver ändringen inte särskiljas från originalbestämmelserna, de gäller likadant (eventuellt med olika genomförandetid). Sen ska beslutsversionen bifogas, där görs ändringen på originalhandlingen eller en formatsäker kopia.
28. Hur bör ändringsplaner publiceras digitalt – som nya helplaner eller som tillägg till befintlig plan?	Bästa är om den underliggande planen kan digitaliseras med ingående ändring. Om det inte går av någon anledning (tid,

Fråga	Svar
	resurser, stor, svårtolkad), se webbinar Ändring i detaljplan eller vägledning Detaljplan på NGP:s webbplats. https://www.lantmateriet.se/sv/nationella-geodataplattformen/datamangder/detaljplan/#anchor-4 Men den ska inte publiceras som tillägg. Två detaljplaner ska inte överlappa, bara aktuell information ska finnas i NGP.
29. Vad är den största nyttan med den Nationella geodataplattformen (NGP) för kommuner?	Största nyttan: Nationell specifikation (grunden för digitaliseringen). Nyttan med NGP består av flera olika delar. Dels blir data standardiserat i och med Nationell specifikation. Det gör att data kan utbytas mellan olika system och byggas in i digitala processer både internt (t.ex. bygglov) och data kan bytas ut externt via NGP. Via NGP blir detaljplanerna digitalt tillgängliga för aktörer/konsumenter i samhällsbyggnadsprocessen. Flera datamängder är på gång att tillgängliggöras från olika myndigheter som kommer vara till stor nytta och användning för kommunerna. Myndigheterna måste ställa om för ytterligare nytta för kommunerna - data ska inte skickas via e-post. filskick utan utbyte mellan kommun och myndighet ska ske digitalt via API:er. Med NGP kan kommunen publicera sina aktuella data så de blir tillgängliga för andra aktörer direkt från kommunen. Kommunen blir synlig i "nationella analyser". "Direkta nyttor" - drivit på arbete med digitalisering, ökat kvalitet, effektiviserat arbetsprocesser, ökat kompetensen, ökat samverkan internt och externt, en datamängd från Sveriges alla kommuner växer fram!

Fråga	Svar
	Ytterligare nytta är att kommunen uppfyller sitt INSPIRE-ansvar när kommunen publicerar detaljplaner via NGP.
30. Exempel: “Byggnader får endast uppföras i en våning. (Antal våningar är angivet som {..Antal..}. Bestämmelsen har digitaliserats för att möjliggöra analyser, men används inte idag.) Vi vill inte ha med denna del, privatpersoner misstolkar detta!”	Boverket: Detta behöver vi ta med oss. Formuleringen antyder något som inte är avsikten och är av vägledande karaktär till den som upprättar en detaljplan inte till den som använder den. Kommande uppdatering av PBK har det nya attributet "Tolkningsbestämmelse".
31. Går det att få med beteckningen *b2- Friskluft ska placeras*. i stället för att det bara står *Friskluft ska placeras*.	Lantmäteriet: Att kunna ha med beteckningarna har vi på en lista med förändringsförslag. Detta kommer med största sannolikhet att komma med i nästa revidering av specifikationen. Preliminärt ska vi påbörja revideringen efter sommaren.
32. Vi i Hjo hade frågor kring hur upphävning av hela eller delar av gamla tomtindelningar ska ske nu i det digitala gränssnittet/ NGP. Vi tycker även att det är lite oklart hur det fungerar tekniskt med ändring av detaljplan samt när nya detaljplaner upphäver delar av gamla planer. Tar ni bort det som överlappas automatiskt eller behöver vi ladda upp de gamla planerna igen med deras nya utsträckning.	Ändring av detaljplan - se webbinar på NGP:s webbplats. Upphävda planer kan tas bort från NGP (kommunen som gör det). Upphävda delar tas bort av kommunen (kommunen som i sitt system ser till det). Det är aktuell information som ska finnas på NGP. Lantmäteriet är samordnare av NGP och driftar lösningen. Lantmäteriet gör inga bearbetningar av datamängderna. De gamla planen laddas upp igen med dess nya utbredning.
34. Behöver lära sig grunderna, håller just nu på att ta fram sin allra första digitala plan	Ett bra första steg är att gå kurs hos systemleverantör för att lära sig skapa detaljplan och publicera på NGP. Utbyt erfarenhet med annan kommun som kommit längre. För att förstå NGP bättre, gå webbutbildning som finns på NGP:s webbplats.

Fråga	Svar
35. Hur ska primärkartan hanteras vid digitala planer? Den måste också ha kopplingar förstår jag.	Grundkartan till detaljplan kan publiceras som en egen tillhörande fil/ett dokument till detaljplaneinformationen. Det är dock inte obligatoriskt men kan göras om behov finns. Störst nytta av den digitala grundkarteinformationen blir det dock först när datamängderna som ingår i grundkartan blir standardiserade.
36. Hur gör man en leverans? (Jag förstår om jag är sist på den bollen men vi har som sagt aldrig gjort det.)	För att publicera en detaljplan på NGP behövs en programvara från en systemleverantör. Har du teknisk kunskap om API:er och programmering kan du "bygga" din egen lösning.
37. Vid leverans till NGP av en ändringsplan fick vi meddelande om att det inte gick att ladda upp planändringen eftersom den ursprungliga planen inte är digitaliserad. Vid leverans angav vi under planattribut att det var en ”Ändring av detaljplan” samt att den ursprungliga planen var ”Analog” eftersom den inte har digitaliserats. Vi lyckades inte leverera utan fick ändra så att ändringsplanen blev en ny ”Detaljplan” under planattribut. Det kom även upp ett meddelande om att datumen som krävs för att publicera planer till NGP har passerat och att vi skulle trigga publiceringen av plan till NGP. Vi lyckades dock leverera planen, men förstod inte vad meddelandet syftar till då vi hade fyllt i startdatum och datum för de olika planskedena. Vi på plan skulle vilja få beskrivit hur det är tänkt med ändringsplaner vid leverans till NGP, specifikt dessa som inte har en digitaliserad	Se webbinar Ändring i detaljplan samt vägledning Detaljplan. Systemleverantören kan ge vilka "knapptryckningar" som behövs i deras programvara samt eventuella tolkning av felmeddelanden. Ändringsplan/tilläggsplan är ett begrepp som försvann 2014. https://www.lantmateriet.se/sv/nationella-geodataplattformen/datamangder/detaljplan/#anchor-4

Fråga	Svar
ursprungsplan och vad som ska fyllas i Geosecma Fysisk planering.	
38. Vilken nytta får kommunerna av att leverera digitala detaljplaner och planbeskrivningar till NGP blir det med leveranser till NGP?	Största nyttan: Nationell specifikation (grunden för digitaliseringen). Nyttan med NGP består av flera olika delar. Dels blir data standardiserat i och med Nationell specifikation. Det gör att data kan utbytas mellan olika system och byggas in i digitala processer både internt (t.ex. bygglov) och data kan bytas ut externt via NGP. Via NGP blir detaljplanerna digitalt tillgängliga för aktörer/konsumenter i samhällsbyggnadsprocessen. Flera datamängder är på gång att tillgängliggöras från olika myndigheter som kommer vara till stor nytta och användning för kommunerna. Myndigheterna måste ställa om för ytterligare nytta för kommunerna - data ska inte skickas via e-post. filskick utan utbyte mellan kommun och myndighet ska ske digitalt via API:er. Med NGP kan kommunen publicera sina aktuella data så de blir tillgängliga för andra aktörer direkt från kommunen. Kommunen blir synlig i "nationella analyser". "Direkta nyttor" - drivit på arbete med digitalisering, ökat kvalitet, effektiviserat arbetsprocesser, ökat kompetensen, ökat samverkan internt och externt, en datamängd från Sveriges alla kommuner växer fram! Ytterligare nytta är att kommunen uppfyller sitt INSPIRE-ansvar när kommunen publicerar detaljplaner via NGP.

Fråga	Svar
39. Hur kommer leveransen fungera i praktiken? Vad blir det för merarbete för kommunerna?	Att skapa detaljplanen är fortfarande det som tar tid, att publicera detaljplanen på NGP via systemleverantörernas funktion för detta är "en knapptryckning".
40. Vad är konsekvensen ifall man inte levererar i tid? Vilka kontrollerar att planen laddas upp inom två veckor efter laga kraft? Ibland uppstår tekniska problem och det kan vara svårt att fylla i all information så vad händer ifall något går fel? Vad händer om vi behöver göra ändringar?	Det är ingen som kontrollerar. Kommunen förväntas följa lagkrav. Om en ändring är gjord så får detaljplan laddas upp igen och då skrivs tidigare publicerad detaljplan över.
41. Har ni fått någon respons från byggherrar, exploatörer eller liknande som anslutit sig som konsumenter, ser dom någon nytta? Är de medvetna om att denna digitala information inte är komplett?	Det finns exempel på privata företag som använder informationen från NGP och även AI. De har implementerat "varning" för kvalitet och juridiska frågeställningar. I dagsläget när vi står i en bryttid mellan analog, digilog och digital användning så används den digitala informationen främst används för att söka sig fram var informationen finns (precis som idag, då företag dammsuger kommunens hemsidor på information och säljer till andra som sedan går vidare för mer detaljer). Användningen kommer att utvecklas.
42. Har någon utvärdering gjorts på hur väl Boverkets föreskrifter, planbestämmelsekatalog och de digitala kraven påverkar läsbarhet och tydlighet. Våra kartor blir svårlästa och otydliga när symboler är borttagna som beteckningar ur planbestämmelsekatalogen och både plankarta och legenden blir överbelastad med planbestämmelser. Det vore önskvärt att symboler som beteckningar fortfarande finns kvar. Kan	Det finns idag inget som hindrar kommuner från att välja att presentera planbestämmelser med symboler i plankartan "hemma" hos kommunen. Vid överföring enligt nationell specifikation behöver dock planbestämmelsekatalogen följas och den har sin fokus på den digitala informationen.

Fråga	Svar
ni undersöka möjligheten att återinföra dem för att detaljplanerna inte ska riskera att bli otydliga och svårlästa?	En konsument av planen kan i sin tur välja att presentera informationen på ett helt annat sätt som passar i dess kontext. Planbestämmelsekatalogen har i kommande version kapacitet att tillhandahålla både en textbeteckning och en symbolbeteckning för samma bestämmelse (samma ID etc). Om en sådan uppdatering kommer att ske där symboler läggs till är dock inget som har diskuterats.
43. Svårt att använda sekundära egenskapsgränser: fungerar bra digitalt, omöjliga att förstå på karta (PDF/papper), svårt att läsa av vilka egenskaper avgränsas av vilka gränser. Namnet ”sekundära egenskapsgränser” missvisande - innebär att de är underordnande, något annat.	Förslag på bättre namn mottas tacksamt, det är svårt att hitta namn som passar perfekt. För att tydliggöra vad som avgränsas av vilken linje har vissa kommuner valt att tydliggöra det i legenden. Antingen som en rubrik eller inom parentes efter bestämmelsens lydelse.
44. Våra politiker har vid flertalet tillfällen påpekat hur svårlästa kartorna har blivit. Om de tycker de är svårlästa hur svårt är det inte då för en medborgare att läsa kartorna nu? Hur ser Lantmäteriet och Boverket på detta problem och finns någon plan för att åtgärda det och arbeta mer med att möjliggöra symboler, utvärdera redan idag på att kartorna blir mer och mer otydliga, hur ser LM på att deras regleringar inte gör DP tydligare?	Förhoppningen är att vi ska bli mer digital även i användning och visualisering. Med den digital informationen kan t.ex. 3D visualisering göras som (komplement) och kan ge en bättre förståelse för detaljplanen än tidigare.
45. Hur fungerar det med 3D-planer? Hur ser man att två planer ligger ovanpå varandra? Kan 3D volymer exporteras till NGP och följer de med tillbaka när man importerar dem	3D-volymer kan exporteras till NGP och de följer med tillbaka när de importeras från NGP. E-tjänsten (https://detaljplaner.lantmateriet.se) visualiserar dock inte

Fråga	Svar
från NGP igen? Hur hanterar man egenskapsgränser som kopplas till olika volymer? Måste alla planbestämmelser ha en egen volym?	detaljplaner i 3D, utan i dagsläget behövs en annan programvara för att få detta visualiserat, till exempel en programvara från en systemleverantör. Mer information om hanteringen av detaljplaners geometrier, inklusive 3D, finns i "Vägledning för detaljplan" som kan hämtas från https://www.lantmateriet.se/sv/nationella-geodataplattformen/datamangder/detaljplan/
46. Idag kan vi inte reglera fastighetsindelnings-bestämmelser som vi bör digitalt då Boverkets planbestämmelsekatalog saknar beteckningar för detta. Vi har fått lägga in en egen beteckning som inte följer med digitalt när man exporterar/levererar till NGP. Vi har påpekat detta vid flertalet tillfällen. Är problemet omhändertaget i ny planbestämmelsekatalog	Fastighetsindelningsbestämmelse representeras i nuvarande planbestämmelsekatalog med en angiven linjetyp vilket är Boverkets rekommenderade sätt.
47. Problematiskt att huvudanvändning inte framgår i den digitala kartan i NGP, utan att det utgår från bokstavsordning så att det ser ut som att den användningsbestämmelse som kommer först i alfabetisk ordning styr färgen på ytan. Arbetas det på en lösning för detta?	Det finns inget i Boverkets föreskrift som heter huvudsaklig användning och således inte i den nationella specifikationen för detaljplan. Det är bara någon programvara som huvudsaklig användning kan anges - inte alla. E-tjänsten https://detaljplaner.lantmateriet.se är inte NGP utan visar ett urval av informationen. Föreskrift och specifikation framtagen för att främst stödja digital användning.

Fråga	Svar
48. Problematiskt att indexering inte följer med till NGP, kommer ej gå att tyda vissa bestämmelser korrekt. Arbetas det på en lösning för detta?	Detta handlar om att redovisningen inte följer med vid leverans till NGP, eller mellan system, eftersom den inte är standardiserad.
49. Finns det någon tolerans för avvikelse från befintliga gränser? Hur stora? Hur kan det bli framöver om den digitala redovisningen blir juridiskt bindande?	Det finns vissa toleranser angivna i de nationella specifikationerna för detaljplaner som utgår ifrån bland annat hur planen ursprungligen har skapats. Dessa är dock relaterade till specifikationerna och har ingen status som vägledning eller allmänt råd i övrigt.
50. Vi har hört att fritextbeteckningar inte följer med vid export/leverans till NGP. Varför och hur tänker LM kring detta? När åtgärdas det?	NGP stödjer föreskrift genom nationell specifikation. Det finns fält för viss fritext. Om det i system går lägga ytterligare fritext så kommer inte det med till NGP. Om denna fritext är nödvändig information (nationellt), så krävs ändring av nationell specifikation.
51. Vem involverar man i digitaliseringsprocessen för t.ex. granskningen av digitaliserade planer?	De som tolkar detaljplaner, bl.a. bygglovshandläggare.
52. Tolkningar av gränser (fastighets- och detaljplane-gränser) vid digitalisering av äldre detaljplaner. Hur ska vi jobba med äldre detaljplaner? Ett arbetssätt/flöde. Äldre detaljplaner är inte inmätta/skapade på samma sätt som dagens detaljplaner som skapas i en digital värld. Därför undrar vi hur man ska tolka de gränserna som skapades för dessa äldre planer. Hur ska vi tolka gränsernas giltighet?	De tolkade detaljplaner blir i dagsläget inte juridiskt bindande. Nytt uppdrag att ta fram stöd till kommunerna avseende kvalitetshöjande insatser av digitala registerkartans fastighetsgränser vid digitalisering av detaljplaner är på gång under 2026. Om Boverkets förslag om omvandling genomförs, så kan nya riktlinjer komma.

Fråga	Svar
53. Tolkningar av gränser (fastighets- och detaljplane-gränser) vid digitalisering av äldre detaljplaner. Hur ska vi jobba med äldre detaljplaner? Ett arbetssätt/flöde. Äldre detaljplaner är inte inmätta/skapade på samma sätt som dagens detaljplaner som skapas i en digital värld. Därför undrar vi hur man ska tolka de gränserna som skapades för dessa äldre planer. Hur ska vi tolka gränsernas giltighet?	Det finns kvalitetskrav/toleranser som är framtagna för detta som utgår ifrån vilken förväntad kvalitet en äldre plan har. I äldre planer förväntas lägesosäkerheten vara betydande, dels baserat på använd mätningsteknik, dels baserat på tillgänglig ritteknik.
54. Hur hanteras ändringsplaner?	Se webbinar Ändring i detaljplan samt vägledning Detaljplan. https://www.lantmateriet.se/sv/nationella-geodataplattformen/datamangder/detaljplan/#anchor-4
55. Vilka standarder (t.ex. geometrier, metadata, format) ska följas vid digitalisering av äldre/nya detaljplaner?	För publicering via NGP och för att nyttja digitalisering och möjligheter med automatisering används Nationell specifikation för detaljplan.
56. Hur hanterar vi detaljplaner med otydliga eller handritade gränser i digitaliseringsarbetet?	Hur hanterar ni det idag? Samma tolkning görs vid digitalisering. Använd fler kompetenser planhandläggare/arkitekt, bygglovshandläggare.
57. Hur gör man när gränserna överlappar varandra från flera DP eller om det är glapp mellan planerna?	Hur hanterar ni det idag? Glappet finns redan. Ska de vara kant-kant, så tolkas och digitaliseras det så.

Fråga	Svar
58. Hur förhåller sig andra kommuner med kvaliteten på fastighetsgränser? --> kvalitetssäkra gränserna innan eller är det ett pågående arbete?	Kommuner hanterar och tänker olika.
59. Vilka verktyg används idag i andra kommuner för att digitalisera äldre detaljplaner? Finns det goda exempel?	Det finns flera systemleverantörer på marknaden som kan hantera digitalisering av äldre detaljplaner. Ett tips är att lyssna med kommuner i er region.
60. Finns det något direktstöd hos LM för att tolka gamla DP?	Nej, inte i dagsläget. Ett nytt uppdrag att ta fram stöd till kommunerna avseende kvalitetshöjande insatser av digitala registerkartans fastighetsgränser vid digitalisering av detaljplaner är på gång under 2026.
61. Kontrolleras de digitaliserade DP av LM? Rapporteras det till kommunen om det finns brister?	Nej, i NGP kontrolleras eller ändras inte detaljplanerna av någon annan än kommun själv. Det är kommunerna som är informationsägare och ansvarar för informationen i NGP.
62. Om lagändringen av PBL beslutas, hur påverkas det med NGP?	Beroende på ändring men vid t.ex. nya planbestämmelser så ingen påverkan.
63. Framtida krav med att digitalisera gamla DP till NGP?	Det finns i dagsläget inga krav eller något förväntat kommande krav på att digitalisera gamla detaljplaner.
64. Vad i planbeskrivningen ska kopplas digitalt? Hur ser det ut i ex. NGP?	Planbeskrivning kopplas digitalt genom taggning där systemleverantören har använt specifikation för Planbeskrivning för att styra detta. I NGP är planbeskrivningen inte sökbar (bara som vilket dokument som helst) men vid nedladdning till annat

Fråga	Svar
	system som stödjer taggade planbeskrivningar så fungerar taggning mot detaljplan igen.
65. Finns det en tydlig standard för namn på planen i NGP? Kommuner verkar ha resonerat olika. Vad är det lämpligaste namnet, att plocka originalnamnet eller nytt som blir en tolkning av originalnamnet?	Nej, det finns ingen namnstandard.
66. I planattribut ska aktbeteckning anges. Kommuner verkar resonerat olika samt att det går att se en skillnad beroende på när planer antagits där det i vissa fall handlar om Samhällsbyggnadsnämnd, Kommunstyrelsen osv. Borde man använda diarienummer eller annan aktbeteckning från Lantmäteriet?	Kommunens diarienummer som avses.
67. Det känns otydligt med vad som anses vara en analog eller digital plan i och med att besluten som främst görs även nu görs på analogt underlag i form av PDF. Bör man lägga till en markering med att det varit en fysisk plan från början eller ska tolkningen av vad en digital plan innebär bara vara att den ritats digitalt eller för hand?	Genom påbörjat datum kan man avgöra om detaljplanen har tagits fram enligt de senaste föreskrifterna. Efter 2021-12-31 ska detaljplanen ha utformats digitalt. En PDF är juridiskt bindande om beslutet har tagits på den. Den digitala detaljplaneinformationen ska vara den samma som på PDF. Om beslutet har tagits på den digitala informationen så blir den juridiskt bindande.
68. I nuläget läggs inte kommunens tolkningsdokument upp på öppet på NGP. Borde man inte lägga upp detta för att förstå hur kommunens valt att tolka särskilda bestämmelser	Vi är i en brytningstid mellan analoga och digitala tillämpningar. Det finns möjlighet att ange ursprunglig lydelse. Det är ok att

Fråga	Svar
för de enskilda planerna eller tolkningar för kommunen i allmänhet på NGP?	lägga med men är inte obligatoriskt. Vid frågetecken bör användaren vända sig till kommunen för tolkning.
69. I samband med leverans till NGP ska man ange planens syfte i särskilt attribut. Är det tillåtet att redigera syftet vid leverans till NGP för att minska möjligheten att söka ut t.ex. samhällsviktiga funktioner? Blir det problem om syftet redigeras inför framtida användning av NGP i och med syftets funktion för detaljplanen? Vad är poängen med att ta med syftet i NGP för leveransen då det i nuläget inte syns? Varför ska vi ange syftet separat när syftet redan är taggad från planbeskrivningen?	Ej obligatoriskt.
70. Hur bör upprättad datum tolkas vid leverans till NGP? Vilket är rätt, att ta datumet då plankartan upprättades i kartsystemet eller när beslut togs om planuppdrag?	I specifikation har vi s.k. Påbörjat datum - när detaljplanen påbörjades.
71. Kommunerna känner att det är ett problem med migrering av upphävda bestämmelser. Är detta något som NGP skulle kunna stötta eller hjälpa till i sitt system för att förenkla migreringen av planer med upphävda planbestämmelser då programmen som används i nuläget inte klarar av att göra detta.	Upphävda planer behöver inte publiceras på NGP. Se webbinar på NGP:S webbplats om Ändring av detaljplan. Om planbestämmelse inte är digital och den upphävs går det inte att publicera i NGP då det inte finns något att publicera i NGP. Ändras en publicerad digital detaljplan t.ex. en planbestämmelse tas bort eller ändras så måste detaljplanen publiceras igen. NGP används för att publicera och tillgängliggöra kommunens detaljplaner till aktörer i samhällsbyggnadsprocessen utan mellanhänder.

Fråga	Svar
	https://www.lantmateriet.se/sv/nationella-geodataplattformen/datamangder/detaljplan/#anchor-4
72. Hur bör man tolka översättningen av sådant som ”gummibandslinjer”? I nuläget gör kommuner egna tolkningar vilket kan ge olika begränsningar i digitaliserad plankarta i och med den inbyggda otydligheten som den tidigare gränsformen hade. I vissa fall är det enkelt att förhålla sig till fastighetsgränser men i särskilda fall finns det inget utöver befintlig gata eller bebyggelse. Det är inte möjligt att rita denna typ av planlinjer i digitaliseringen så hur bör kommuner gå tillväga i tolkning av hur denna typ av plangräns kan representeras? (Se efterföljande bilder)	Det finns inget entydigt svar.
73. Vad händer om större krav ställs på sådant som representation av GC-vägar i plankartan i en kommun där man tillåtit särskild användning på sådant som natur? Kan det i framtiden bli så att man måste representera användningen tydligare genom faktisk bestämmelse i tolkningen? Ska man då i de planer där man endast illustrerat GC-vägar på till exempel natur även rita in sådan i samband med digitalisering, eller är detta en sådan detalj som alltid kommer kunna anses ligga på kommunens egna val i tolkning av vad som digitaliseras?	Om förslaget om omvandling beslutas så skulle detta kunna vara en del i de saker som kommunen löser när planen ersätts. Fram till dess och i övriga fall är det kommunen som bäst avgör vad som är lämpligt och var gränsen går för att det är en ren illustrationslinje som inte digitaliseras.

Fråga	Svar
74. Kommer det att komma funktion så att en ny plan automatiskt klipper bort en äldre plan vid leverans så att vi inte behöver ta bort delar av en äldre detaljplan manuellt då planer överlappar varandra?	Automatiken ligger i system från systemleverantör. Det finns inga planer på den funktionaliteten i NGP. NGP är kommunens verktyg för att tillgängliggöra sin datamängd till andra aktörer.
75. Vad händer om kommuner levererar data från olika koordinatsystem vid kommungräns? Hur kommer systemet att hantera potentiell överlappning som skulle kunna ske vid denna typ av leverans	Det sker ingen kontroll om detaljplaner i olika kommuner överlappar, leveransen blir alltså godkänd.
76. Som man har förstått det så klarar inte den tekniska funktionen av att redovisa ändring av detaljplan på lagligt sätt. Det innebära rättsosäkerhet kring den digitala datan som kommunen måste tillhandahålla vid ändring av detaljplan. Idag kan inte tekniken redovisa de egenskaper som ändras utan att även behöva ändra underliggande användningsbestämmelse. På grund av geometrireglerna krävs minst ett planområde och ett användningsområde för att digitalt ändra en egenskapsbestämmelse med egen genomförandetid. När ska kommuner kunna ändra en eller flera egenskapsbestämmelser utan att påverka underliggande användningsområdes genomförandetid? Idag kan kommunen inte redovisa plandatan korrekt vid ändring av detaljplan. När ska kommuner rättssäkert kunna använda verktyget ändring av detaljplan?	De digitala kraven avser endast det som ändras. Att mjukvara och NGP inte kan hantera detta är ett känt problem som är en del i att ändring idag är svårt att hantera även praktiskt. Boverkets rapport, som just nu ligger hos regeringen, är delvis ett svar på denna problematik.

Fråga	Svar
77. Har NGP stöd för att ”kategorisera” uppladdade dokument så att det tydligt framgår vad det är för typ av dokument oberoende av dokumentets namn?	Planeringsunderlag kan kategoriseras genom attributen huvudområde och underlagstyp.
78. Hur hanterar vi känslig information i digitaliseringen? I äldre planer skrivs ofta användningar som ”vattenverk, kraftstation, ställverk” m.m. ut. Detta är data som idag kan omfattas av sekretess. Har vi mandat i tolkningen att tolka dem till ”teknisk anläggning” osv? I plankartan får vi visa U-områden (utrymmen för allmänna underjordiska anläggningar), men vi får inte visa ledningsrätter eftersom dessa uppgifter ofta är sekretessbelagda. Samtidigt ställs krav på att planmosaiken ska redovisa alla U-områden, vilket i praktiken innebär att man också visar var ledningarna är belägna – trots att den informationen omfattas av sekretess. Hur kan vi redovisa U-områden i planmosaiken utan att bryta mot sekretessreglerna kring ledningarnas läge?	För internt bruk bör informationen vara komplett för de som har behov och behörighet att använda informationen. Exempelvis behöver viss information generaliseras vid leverans till NGP. Det kan finnas skäl att tänka på samma sätt när det gäller publika karttjänster som kommunen tillhandahåller och utelämna viss information som kan vara känslig.
79. Hur kan kommunerna förväntas leva upp till BFS 2020:8 när inte NGP kan hantera planbeskrivningar som lever upp till dem?	Lantmäteriet har gjort bedömningen att utifrån ett säkerhetsperspektiv så kan Lantmäteriet endast tillgängliggöra planbeskrivningen som en fil, men inte göra "taggarna" i planbeskrivningarna sökbara. Om kommunen laddar upp planbeskrivningen i formatet Office Open XML så är det möjligt att hämta planbeskrivningen i detta format, och på så sätt kan användare använda sig av taggarna i

Fråga	Svar
	planbeskrivningen (om programvaran som används för att läsa planbeskrivningen stödjer detta). NGP stödjer därmed att planbeskrivningar som uppfyller BFS 2020:8 kan hämtas från NGP.
80. Hur tycker lantmäteriet att databasen för digitala planer fungerar och vilka problem har ni stött på.	Lantmäteriet är samordnare för NGP och driftar lösningen för att kommunen ska kunna tillgängliggöra sina datamängder (t.ex. detaljplaner och byggnader) och använda andras datamängder digitalt (främsta från myndigheter t.ex. kulturhistoriska lämningar från RAÄ).
81. I många äldre planer återfinns ”upplysningar eller illustrationer” i plankartan. Hur för vi över denna information i digitaliseringen (om det ens behövs, eftersom det inte är juridiska bestämmelser)?	De är i praktiken väldigt svåra att digitalisera i enlighet med specifikationen. Man kan i stället referera till originalhandlingen vid en överföring eller uppladdning till NGP.
82. Kan man se skillnad i kvalitet beroende på vilken mjukvara som kommunerna använder sig av?	Nej, kvalitet ett relativt begrepp. Flera andra faktorer kan påverka.
83. Tolkningsmån gällande planlinjer och fastighetsgränser, hur bör man förhålla sig?	Lantmäteriet: Tolkningsmånen är tjockleken på linjerna i den analoga plankartan. Om en användningsgräns är 1 mm tjock och skalan är 1:1000, så är tolkningsmånen 1 meter. Om det är en äldre plan där planlinjernas exakta läge på marken är svåra att bedöma kan det finnas fog för något större felmarginal. Mitt personliga förhållningssätt är att plankartan och dess linjer och bestämmelser gäller där de gäller, så att säga, och innehåller i

Fråga	Svar
	sig egentligen ingen lägesosäkerhet. Det är ”grundkartobjekten” som har lägesosäkerhet. När detaljplanen väl har vunnit laga kraft så spelar det ingen roll att till exempel en fastighetsgräns har dålig kvalitet, planlinjen gäller där planlinjen gäller oavsett fastighetsgränsens faktiska läge. Det är därför vi genomförare ofta stöter på problem när en detaljplan har tagits fram med en bristande grundkarta som grund. Fastighetsgränsen man utgick ifrån kanske i själva verket är belägen flera meter bredvid planlinjen, men det faktumet påverkar inte planlinjens läge. I övrigt skulle jag rekommendera ett yttrande från Lantmäteriet division fastighetsbildnings nationella rättsliga råd, där ställning tas i fråga om: Vad händer om en fastighetsgräns bestäms till ett läge och då får till följd att en detaljplan sträcker sig in på grannfastigheten?
84. Utfartsförbud får inte placeras i plangräns, vilket är ofta förekommande i äldre planer. Vi har inte hittat något annat sätt att tolka dessa än att följa detta.	En plan som fått laga kraft gäller enligt rättspraxis.
85. Varför ska kommuner revidera överlappande detaljplaner i NGP?	Lantmäteriet vill att informationsansvaret ska vara tydligt. Om NGP bearbetar och förändrar data övergår ett ansvar för informationen till Lantmäteriet. Detta resulterar i otydligheter kring ansvaret, och dessutom frågetecken kring om Lantmäteriet överhuvudtaget får bearbeta någon annans data och sedan ange att det är kommunens data. Vi har därför valt att NGP ska vara en vidareförmedlingslösning som inte gör några bearbetningar av den

Fråga	Svar
	data som producenten laddar upp, och att det därmed går att erhålla "originalet" från kommunen.
86. Varför syns inte motivtexterna i NGP kartan? Finns det någon bakgrundstanke med detta?	I e-tjänsten https://detaljplaner.lantmateriet.se används den information som finns i det s.k. referensobjektet (den information som kan användas för att söka i detaljplaneinformationen). I referensobjektet ingår inte motivtexterna. E-tjänsten är i NGP, i NGP finns all information som kommunen levererat och går att laddas ned via API:er.
87. Vilket arbete bedöms kunna genomföras i dagsläget utan att riskera dubbelarbete när det inte finns en planprocess för digitalisering?	Även om man idag inte kan fatta beslut på sin digitalisering och få den juridiskt gällande så finns det fördelar. En digitalisering blir en kvalitetsgenomgång, där man kan notera tveksamheter och tolkningsbehov. Digitaliseringen kommer belysa var det finns behov av mer ingående arbete framöver. Ett sådant underlag kommer vara till stor hjälp vid eventuella framtida juridiska beslut.
88. Ändringsplaner. Olika arbetssätt för olika typer av ändringsplaner. Vid frimärksplaner som ersätter äldre plankarta men gäller parallellt med bestämmelser från underliggande plan, har vi börjat att digitalisera nya plankartan och lyft in bestämmelser i den från den äldre planen. För och nackdelar med olika tillvägagångssätt?	Nackdelen är att det fortfarande är den ej digitaliserade detaljplanen som gäller i de delar som inte är ändrade. Fördelen är att det går att hantera rent tekniskt.

Fråga	Svar
89. Är det långsiktiga målet att alla äldre planer ska digitaliseras? Är målet att den digitala versionen ska ersätta pappersformatet i framtiden?	Det långsiktiga målet är att så mycket som går att motivera ska efterhand ska bli digitalt. Målet är även att vi ska kunna fasa ut papper/PDF som original till förmån för helt digitala planer.
90. Är en 3D-digitalisering aktuell inom kommande år?	Ja, om det visar sig att behov finns.
91. När en detaljplan upprättas med ett digitalt kartprogram men att det fortfarande är en PDF som är originalhandlingen och ett lager i kartprogrammet glömts att ”tändas” när man gör PDF: en, kan det räknas som ”skrivfel eller annat förbiseende” som kan rättas enligt 36 § Förvaltningslagen? Tex har vi en detaljplan där man glömde lägga på lagret med prickar för prickmark. Så det står att det ska finnas prickmark, med det finns inte prickar på ytorna varken på plankartan eller i teckenförklaringen.	Oklart/okänd rättspraxis.
92. Vi har haft vissa problem med att när det tas fram en ändringsplan så har planarkitekten tagit en digitaliserad produkt och gjort ändringen i denna. I den digitaliserade produkten är planen och planbestämmelserna tolkade för att anpassas efter dagens planbestämmelser. Detta innebär ju att den tolkade planen blir det nya originalet. Hur ska vi hantera det?	Den tolkade planen blir INTE det nya originalet. Det är bara ändringen som det tas beslut på. Däremot så kan den digitaliserade detaljplanen tillsammans med ändringen användas digitalt. Det är den analoga planen som är juridiskt bindande för det tolkade delen om skillnad finns mellan produkterna.

Fråga	Svar
93. Tolkningsutrymme mellan analog och digital plankarta. Hur bör skillnader i tolkning hanteras mellan analoga och digitala plankartor?	Varje fall är unikt och måste behandlas separat. Nytt uppdrag att ta fram stöd till kommunerna avseende kvalitetshöjande insatser av digitala registerkartans fastighetsgränser vid digitalisering av detaljplaner är på gång under 2026.
94. Hantering av antagandeprotokoll vid ÄDP Med anknytning till föregående punkt. Hur bör antagandeprotokoll hanteras när det finns en gällande detaljplan med flera efterföljande ändringar? Ska samtliga antagandeprotokoll kopplas samman i en gemensam handling, eller bör varje protokoll laddas upp separat? Samma fråga gäller även planbeskrivning och ändringshandlingar.	Vid uppladdning till NGP, se webbinar på NGP:S webbplats om Ändring av detaljplan. https://www.lantmateriet.se/sv/nationella-geodataplattformen/datamangder/detaljplan/#anchor-4
95. Behörighet och tillgänglighet i NGP. Vem bör ha åtkomst till Nationella Geodataplattformen (NGP)? Hur balanseras krav på öppenhet och säkerhet? Räcker det exempelvis att fastighetsägare endast får tillgång till information som rör den egna fastigheten?	Innan en datamängd tillgängliggörs i NGP så görs dels en informationsklassning av den enskilda datamängden, men även aggregeringsanalys för att identifiera risker relaterade till om datamängder kombineras med andra datamängder. Utifrån dessa aktiviteter görs anpassningar för att säkerställa att endast information som kan vara öppen blir tillgänglig i NGP. Och eftersom omvärlden och säkerhetsläget förändras, så utvärderar vi kontinuerligt om det behöver ske förändringar utifrån ett säkerhetsperspektiv. Lantmäteriet har identifierat att den information som kan vara öppet tillgänglig inte alltid är tillräcklig för att myndighetsprocesser ska fungera och har därför börjat undersöka

Fråga	Svar
	möjligheter att på ett säkert sätt dela mer säkerhetskänsliga data mellan myndigheter.
96. Användning av digitala detaljplaner inom Lantmäteriet (LM) När kommer LM att börja använda digitala detaljplaner fullt ut? Det förekommer fortfarande leverans av planer i PDF-format till planregistret, samtidigt som andra enheter inom LM efterfrågar tillgång till digitala planer. Hur fungerar den interna kommunikationen mellan LM:s olika enheter i detta avseende?	Arbete och utredning pågår inom Lantmäteriet för att använda detaljplaneinformation från NGP.
97. Finns det planer på att integrera AI eller automatisering i digital detaljplanehantering, och hur skulle det kunna effektivisera processen?	I projekt KiD, Kvalitetshöjande insatser av digitala registerkartans fastighetsgränser Stöd till kommuner vid digitalisering av Detaljplaner, ska man bl.a. undersöka möjligheterna för placering av AI-funktionalitet (för tolkning av detaljplaner) på myndighetsdomän.
98. Vad tycker ni om att ta bort textrader som riskerar att misstolkas av allmänheten?	Kommunen är informationsägare och avgör vad som ska skrivas.
99. Vad gör man när en användning är angiven som Allmänt ändamål, men vi får upp det så här Användningen är angiven som Allmänt ändamål. Bestämmelsen har inte tolkats eftersom ingen motsvarande bestämmelse finns idag.	Stäm av med er systemleverantör.

Fråga	Svar
100. Vad är visionen för digitala detaljplaner de kommande åren?	Följ Boverket, SKR, Lantmäteriet m.fl och arbetet med en smartare samhällsbyggnadsprocess.
101. Enligt Boverket kan parentes anges för att visa att en planbestämmelse avgränsas i vertikalled: ”När en planbestämmelse avgränsas vertikalt kan beteckningen redovisas inom parentes” - följer parentesen med vid export till NGP / följer de med vid import från NGP?	Stäm av med er systemleverantör.
102. -Tolkningsmån vid digitalisering av planbestämmelser. Hur hanteras t.ex felaktigheter i ursprunglig detaljplan, tex när vi ser att fel linjetyp använts eller uppenbara felaktigheter i formuleringar, när kan vi göra en tolkning och när behöver beslut om rättelse göras i ursprunglig detaljplan?	I projekt KiD, Kvalitetshöjande insatser av digitala registerkartans fastighetsgränser Stöd till kommuner vid digitalisering av Detaljplaner, planeras insatser som kommer att stödja kommunerna i frågor som rör digitalisering av äldre detaljplaner.
103. Varför använder inte LM uppladdade plangränser i NGP från vare sig digitaliserade eller nya digitala planer för att uppdatera sina detaljplaneytor? Varför ska detaljplaneytor skickat upp separat till LM vid upprättande av nya planer? Konsekvensen kommer att bli att fler och fler planer kommer att skilja sig ytmässgt mellan NGP och LM:s ”detaljplaneytordatabas”.	Arbete och utredning pågår inom Lantmäteriet för att börja använda detaljplaneinformationen från NGP, ingen tidplan finns.
104. Återkoppling avseende remissen om Ändring av detaljplan (ÄDP)	Frågan ligger kvar hos regeringen och det finns i dagsläget inte mer information.

Fråga	Svar
Uppföljning av remissen som var ute under föregående år. Vad har man enats om gällande arbetsgången för hantering av ÄDP?	

Diskutera gärna frågorna nedan med era grannkommuner, i era regionala nätverk eller samverkansforum.

- Vilka erfarenheter och lärdomar har större kommuner dragit av att arbeta med digitala detaljplaner?
- Hur kan mindre kommuner som Vårgårda effektivt implementera digitala detaljplaner med begränsade resurser?
- Hur kan vi jobba smart med digitalisering av både nya och gamla detaljplaner?
- Hur hanterar vi digitala kopior/digitaliserande av gamla planer?
- Hur går man bäst till väga med själva digitaliseringen? Var börjar man?
- Hur jobbar vi smart och effektivt med digitalisering av nya och äldre detaljplaner?
- Hur hanterar övriga kommuner felaktigheter som noteras vid digitaliseringen? Ex. ytor utan användning.
- Hur har ni hanterat placeringen av höjdbestämmelser i äldre detaljplaner, särskilt i de fall där planen inte stämmer överens med verkligheten? Har ni valt att tolka detta med mindre avvikelse, och i så fall – hur har ni resonerat?
- Hur noggrant kontrolleras fastighetsgränser i digitaliseringsarbetet?
- I samband med digitaliseringen har det ibland visat sig att vissa saker kan missas i planeringsarbetet, till exempel av planarkitekter. Har ni upptäckt några sådana brister eller fel i ert arbete? Och om ja – har ni tagit fram några rutiner eller arbetssätt för att minska risken för att liknande misstag upprepas i framtiden?
- Respons från kommuner som speglat ut sina detaljplaner. Vilken återkoppling har inkommit från de kommuner som har valt att spegla ut sina detaljplaner digitalt? Har några för- eller nackdelar identifierats?
- Finns det något bra exempel hur man har tolkat 39 § Byggnadsstadgan. Svårt att ta med hela paragrafen eftersom den är så lång. Exempel på tolkning, hänvisning i den digitaliserade planen?

För ytterligare information se:

https://www.lantmateriet.se/sv/nationella-geodataplattformen/

https://www.lantmateriet.se/sv/smartare-samhallsbyggnadsprocess/

https://www.lantmateriet.se/sv/nationella-geodataplattformen/datamangder/detaljplan (datamängd)

https://www.lantmateriet.se/sv/nationella-geodataplattformen/datamangder/detaljplan/#anchor-4 (stödmaterial)

https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/digitalisering/

https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/digitalisering/?tab=fragor-svar

https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/digitalisering/nyttan_med_digital_dp/

https://www.smartbuilt.se/projekt/informationsinfrastruktur/digsam/digital-handbok-for-digitaliserade-och-standardiserade-detaljplaner/